«ឌុច គឺគ្រាន់តែជាអាយ៉ងម្នាក់តែប៉ុណ្ណោះ»

ថ្ងៃទី២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១

ដោយ ឆាល់ ចេកសាន់

ប្រែសម្រួលដោយ ទែន សុខស្រីនិត

តុលាការថ្ងៃដំបូងនៃបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ កាំង ហ្កេកអ៊ាវ (ហៅ ឌុច) នៅចំពោះមុខ តុលាការកំពូលមានភាពចង្អៀតបន្តិចដោយសារមានប្រជាជនខ្មែរជាច្រើននាក់បានមកតាមដានដំណើរការកាត់ទោសនេះ ។

ដំណើរការនីតិវិធីបានចាប់ផ្ដើមដោយការអានសេចក្ដីសង្ខេបនៃសាលក្រមរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដោយលោក គង់ ស្រ៊ឹម ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលដែលក្នុង នោះរួមមានបទឧក្រិដ្ឋកម្មដែល ឌុច ត្រូវបានចោទប្រកាន់ សាលក្រមកាត់ទោស៣៥ឆ្នាំនិងដំណើរការសមស្របនៃការរំលោភបំពានដែលត្រូវបានកាត់បន្ថយទោស៥ឆ្នាំ ។ បន្ទាប់មកទៀត លោកប្រធានបានសង្ខេបដំណាក់កាលនៃដំណើរការនីតិវិធីសម្រាប់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល រួចហើយក៏ផ្ដល់ភារកិច្ចឲ្យមេធាវីការពារក្ដីដើម្បីលើកឡើងពីអង្គហេតុរបស់ខ្លួនដែលអះអាងថាសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងគួរតែចាត់ទុកជាមោឃៈហើយ ឌុច ត្រូវតែដោះលែងឲ្យមានសេរីភាព ។

ឌុច បាននិយាយមុនគេ ដោយគ្រាន់តែគូសបញ្ជាក់ពីការជឿជាក់របស់ខ្លួនថាអង្គបុរេជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានកំហុសឆ្គងនៅក្នុងសេចក្ដីសម្រេចលើយុត្តាធិការផ្នែកបុគ្គលមកលើ ឌុច ដូច្នេះ មេធាវីរបស់ ឌុច មានសិទ្ធិអំណាចធ្វើជាតំណាងឲ្យ ឌុច នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះរបស់តុលាការកំពូល ។

បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ ឌុច

សហមេធាវីការពារក្ដីជាតិរបស់ ឌុច លោក ការ សាវុត្ថ បានលើកឡើងពីអំណះអំណាងរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្ដី ។ អស់រយៈពេលជាងមួយម៉ោងហាសិបនាទី លោក សាវុត្ថ ហាក់ដូចជាបានប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រអំណះអំណាងគ្រង់ៗដោយធ្វើការលើកឡើងពីអំណះអំណាងមួយទៅអំណះអំណាងមួយទៀតដោយសង្ឃឹមថាអត្ថន័យខ្លះនៃអំណះអំណាងទាំងអស់នោះនឹងជាប់ពាក់ព័ន្ធគ្នា ។ ក្នុងនោះមានអត្ថន័យសំខាន់មួយ នៅពេលដែលលោក សាវុត្ថ បានប្រៀបធៀបអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាទៅនឹងការរំលោភបំពានព្រំដែនពីថៃមកលើប្រទេសកម្ពុជា ហើយប្រៀបធៀប ឌុច ទៅនឹងយន្តហោះដែលទម្លាក់គ្រាប់បែកមកលើប្រទេសកម្ពុជាតាមបញ្ជារបស់អតីតប្រធានាធិបតីយ រីចឆាត និចសុន ។ អត្ថន័យនៃការប្រៀបធៀបសាលាក្ដីខ្មែរក្រហមទៅនឹងការរំលោភបំពានពីថៃមកលើប្រទេស

កម្ពុជាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញពីគោលជំហររបស់មេធាវីការពារក្តីដែលថាតុលាការបានពង្រីកដែនយុត្តាធិការរបស់ខ្លួនក្នុងការកាត់ទោសមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ និងអ្នកដែលមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់សម្រាប់ឧក្រិដ្ឋកម្មនៃរបបខ្មែរក្រហមដោយខុសច្បាប់ ។ ហើយអត្ថន័យចុងក្រោយដែលប្រៀបធៀប ឌុច ទៅនឹងយន្តហោះទម្លាក់គ្រាប់បែករបស់អាមេរិច ក៏ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបង្ហាញពីអំណះអំណាងរបស់មេធាវីការពារក្តីដែលថា ឌុច គ្រាន់តែធ្វើតាមបញ្ជារបស់ថ្នាក់លើតែប៉ុណ្ណោះដូច្នេះ ឌុច មិនត្រូវនាំខ្លួនមកកាត់ទោសឲ្យទទួលខុសត្រូវលើឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់នេះឡើយ ។

បើសរុបសេចក្តីអំណះអំណាងរបស់មេធាវីការពារក្តី យើងឃើញថាអំណះអំណាងសំខាន់របស់មេធាវីការពារក្តីគឺថា ១) អង្គបុរេជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានមានកំហុសឆ្គងនៅក្នុងការបកស្រាយមាត្រា២នៃច្បាប់សាលាក្តីខ្មែរក្រហម និងមាត្រា២នៃកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងអង្គការសហប្រជាជាតិដែលបានផ្តល់យុត្តាធិការឲ្យតុលាការធ្វើការកាត់ទោស«មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់នៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនិងអ្នកដែលមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់លើឧក្រិដ្ឋកម្ម»របស់របបនោះ និង ២) អង្គបុរេជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមិនបានធ្វើការពិចារណាលើវិធានផ្ទៃក្នុង៨៧/នៅពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចថាការចោទប្រកាន់របស់មេធាវីការពារក្តីពីបញ្ហាយុត្តាធិការមិនអាចទទួលយកបានយោងតាមមាត្រា៨៩នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ។

យុត្តាធិការផ្នែកបុគ្គល

លោកមេធាវីការពារក្តី ការ សាវុត្ថ បានចំណាយពេលវេលាយ៉ាងច្រើនសង្កត់ធ្ងន់លើចំនុចដែលថា ឌុច មិនមែនជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់នៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនោះទេ ដូច្នេះ ឌុច មិនមែនជាបុគ្គលដែលមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់សម្រាប់ឧក្រិដ្ឋកម្មនៅរបបនោះឡើយ ។ លោក សាវុត្ថ បានរំឭកតុលាការថា យោងតាមកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងអង្គការសហប្រជាជាតិគោលបំណងរបស់សាលាក្តីខ្មែរក្រហម គឺដើម្បីស្វែងរកសន្តិភាព និងការផ្សះផ្សាដល់ប្រជាជនកម្ពុជាដោយ គោរពទៅតាមអធិបតេយ្យភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។ ដើម្បីសម្រេចដូច្នេះបាន លោក សាវុត្ថ បានអះអាងថា តុលាការត្រូវតែគោរពតាមគោលដៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដែលអនុញ្ញាតឲ្យមានការកាត់ទោសតែមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់នៃរបបខ្មែរក្រហមដែលជនទាំងនោះមានសិទ្ធិអំណាចចេញបញ្ជានិងបង្គាប់ ។ លោក សាវុត្ថ បាននិយាយថា«ឌុច គ្រាន់តែជាប្រធានគុកម្នាក់តែប៉ុណ្ណោះ ដូច្នេះ តើ ឌុច ឬក៏មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ដែលមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់?» ឌុច គឺគ្រាន់តែជា «អាយ៉ង»ម្នាក់តែប៉ុណ្ណោះ ។

លោក សាវុត្ថ បានអះអាងថា ដោយសារតែ ឌុច មិនមែនជាសមាជិករបស់គណៈកម្មាការអចិន្ត្រៃយ៍នោះ ឌុច មិនអាចចាត់ទុកថាជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ដែលមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ចំពោះ

ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានកាត់ទោសនៅក្រោមយុត្តាធិការរបស់សាលាក្តីខ្មែរក្រហមឡើយ ។ អំណះអំណាងនេះបានគូសបញ្ជាក់ពីអត្ថន័យរួមគ្នានៃមាត្រា២នៃច្បាប់សាលាក្តីខ្មែរក្រហមនិងមាត្រា២នៃកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងអង្គការសហប្រជាជាតិដែលយោងតាមលោក សាវុត្ថ ថែងថាមានតែមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់តែប៉ុណ្ណោះដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាជនដែលមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ។ យ៉ាងណាមិញ អំណះអំណាងនេះមិនមែនជាសេចក្តីដក ស្រង់ចេញពីមាត្រាទាំងពីរខាងលើទេ ពីព្រោះនៅពេលដែលចៅក្រម ចាន់ដ្រា នីហល ចាយ៉ាស៊ីងហេ ថាតើអំណះអំណាងនេះគឺជា ការអះអាងរបស់ភាគីមេធាវីការពារក្តីរបស់ ឌុច នោះ សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ ឌុច លោក កង ឫទ្ធារី បានបញ្ជាក់ថានេះគឺជាអំណះអំណាងរបស់ភាគីមេធាវីការពារក្តី ។

បន្ទាប់ពីបានអះអាងថាមានតែមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់តែប៉ុណ្ណោះដែលអាចត្រូវបានកាត់ទោសនៅចំពោះមុខសាលាក្តីខ្មែរក្រហមមក លោក សាវុត្ថ បានចោទសួរសំណួរមួយថាតើ ឌុច អាចចាត់ទុកថាជាអ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បានយ៉ាងដូចម្តេចទៅ? លោកបានដកស្រង់ពាក្យសម្តីរបស់លោក ស្រីចៅក្រម ខាតវ្រាយ ដែលបាននិយាយថាបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាបានធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើបញ្ហាទាំងអស់រួមទាំងបញ្ហាអ្នកដែលត្រូវឃុំឃាំងនៅមន្ទីរសន្តិសុខនិងអ្នកដែលត្រូវកម្ទេចចោល ។ ជាមួយគ្នានេះ លោក ក៏បានលើកឡើងពីឯកសារដែលបញ្ជាក់ថា ឌុច មិនមែនជាសមាជិករបស់គណៈកម្មាការអចិន្ត្រៃយ៍នោះទេ ។ លោកបានបញ្ជាក់អស់ជាច្រើនលើកថា ឌុច គឺជាលេខាថ្នាក់ទាបដែលគ្មានសិទ្ធិអំណាចអ្វីឡើយ ។ ដូច្នេះទោសកំហុសទាំងអស់គឺឋិតនៅលើ ប៉ុល ពត, សុន សេន, និង នួន ជាឯងវិញទេ ។ "ឌុច គ្រាន់តែជាឧបករណ៍សម្រាប់ប្រើប្រាស់តែប៉ុណ្ណោះ" ។

ជាចុងបញ្ចប់ លោក សាវុត្ថ បានចំណាយពេលគូសបញ្ជាក់ថាក្នុងរបបខ្មែរក្រហមមន្ទីរសន្តិសុខចំនួន១៩៥ត្រូវបានបង្កើតឡើង ហើយនៅតាមមន្ទីរសន្តិសុខនីមួយៗមានប្រធានគុកម្នាក់ ប៉ុន្តែហេតុអ្វីមានតែ ឌុច ម្នាក់ដែលត្រូវនាំមកកាត់ទោស ។ ដោយផ្តោតលើការកាត់ទោសរួម លោក សាវុត្ថ បានសួរថា "តើការសម្លាប់នៅគុកផ្សេងទៀតមិនមែនធ្វើឡើងដោយចេតនាយ៉ាងដូចម្តេច? តើអ្នកទោសនៅតាមមន្ទីរសន្តិសុខផ្សេងទៀតនោះត្រូវបានឃុំខ្លួនដោយស្របច្បាប់ឬ? តើនៅគុកទាំងនោះមិនមានការធ្វើទារុណកម្មឬ? តើអ្នកទោសទាំងនោះត្រូវឃុំខ្លួនទុកនៅសណ្ឋាគារឬ?

ក្រោយពីធ្វើការសុំខមាលទោសដល់ជនរងគ្រោះ និងប្រាប់អ្នកតាមដានដំណើរការតុលាការថាខ្លួនក៏មានសាច់ជាតិដែលបានស្លាប់ដោយសារឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់ខ្មែរក្រហមរួចមក លោកមេធាវី ឫទ្ធារី បានបន្តលើកឡើងពីអំណះអំណាងផ្នែកយុត្តាធិការរបស់លោក ការ សាវុត្ថ ដោយផ្តោតលើចំនុចយ៉ាងច្រើន ។ លោកបានបញ្ជាក់ថាសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលថា ឌុច ឋិតនៅក្រោមយុត្តាធិការផ្នែកបុគ្គលបានក្លាយជាការពង្រីកដែនសមត្ថកិច្ចផ្នែកច្បាប់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលា

ដំបូងទៅវិញទេ ដែលនេះគឺជាការរំលោភលើទ្រឹស្តីច្បាប់ខំមិនឡ ។ លោកបាននិយាយថា "ជនដៃដល់មិនឋិតនៅក្រោមយុត្តាធិការរបស់តុលាការទេ មានតែជនមេគំនិតទេ" ។

មាត្រា៨៩នៃវិធានផ្ទៃក្នុង-សេចក្តីជំទាស់បឋម

សេចក្តីអំណះអំណាងលើកទីពីររបស់មេធាវីការពារក្តី ឌុច បានផ្តោតលើសំណួរដែលតើការសួរដេញដោលពីយុត្តាធិការត្រូវតែក្លាយជាសេចក្តីជំទាស់បឋមដើម្បីឲ្យចាត់ទុកជាបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍យោងតាមមាត្រា៨៩នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ឬក៏ការសួរដេញដោលនេះអាចនឹងធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេលនៃអង្គជំនុំជម្រះនៅពេលដែលភស្តុតាងថ្មីត្រូវបានដាក់បន្ថែមយោងតាមមាត្រា៨៧នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ។ យ៉ាងណាមិញ សេចក្តីអំណះអំណាងតែឯកឯងរបស់មេធាវីការពារក្តីមិនបានបង្ហាញពីគោលបំណងច្បាស់លាស់របស់ខ្លួន ហើយបែរជាចំណាយពេលធ្វើការចោទប្រកាន់ថាសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត សហព្រះរាជអាជ្ញា និងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអាក់ខានមិនបានពិចារណាលើភស្តុតាងដាក់បន្ទុកដែលបង្ហាញថា ឌុច មិនមែនជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ឬជនដែលមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់លើឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យឡើយ ។

មេធាវីការពារក្តីក៏បានលើកឡើងថាការឃុំខ្លួន ឌុច គួរតែចាត់ទុកថាជា"ការការពារសាក្សី" ពីព្រោះការឃុំខ្លួននេះគឺខុសច្បាប់ ហើយដោយសារតែ ឌុច បានធ្វើការសហការជាមួយតុលាការជាដរាប ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនឹងភស្តុតាងស្តីពីរចនាសម្ព័ន្ធរបស់គណៈកម្មាការអចិន្ត្រៃយ៍ និងតួនាទីរបស់មន្ទីរស-២១សម្រាប់របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។ គោលបំណងនៃអំណះអំណាងនេះមានលក្ខណៈមិនច្បាស់លាស់ប៉ុន្មានទេ ហើយការអះអាងនេះបានធ្វើឲ្យចៅក្រមសួរសំណួរមួយចំនួន ហើយនៅតែទទួលបានចម្លើយមិនសូវច្បាស់ដដែល ។

ការឆ្លើយតបរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា

សហព្រះរាជអាជ្ញា ជា លាង បានធ្វើបទបង្ហាញពីការឆ្លើយតបរបស់ភាគីព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ ឌុច ហើយបានផ្តោតទៅលើឥទ្ធិពល ឌុច មានលើការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត និងតួនាទីដាច់ដោយឡែកមួយរបស់មន្ទីរស-២១ ។ លោកស្រី បានលើកឡើងពីភស្តុតាងដែលថា ឌុច បានរាយការណ៍ផ្ទាល់ទៅដល់គណៈកម្មាការអចិន្ត្រៃយ៍ ហើយកំណត់ត្រារបស់ ឌុច នៅលើចម្លើយសារភាពរបស់អ្នកទោសបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា ឌុច មានអំណាចក្នុងការសម្រេច"កម្ទេច"ជនណាម្នាក់ ។ ជាមួយគ្នានេះ លោកស្រីក៏បានគូសបញ្ជាក់ថាខុសពីប្រធានគុកផ្សេងទៀត ឌុច មានអំណាចក្នុងការចាប់ខ្លួន ឃុំខ្លួន និងសម្លាប់កម្មាភិបាលខ្មែរក្រហមថ្នាក់ខ្ពស់ទាំងអស់នៅក្នុងប្រទេស ។ ហេតុដូចនេះ លោកស្រីបានអះអាងថាមន្ទីរស-២១គឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃរបបខ្មែរក្រហម ដូច្នេះក្នុងនាមជា

ប្រធានគុកនេះ ឌុច ពិតជាសមនឹងត្រូវបានចាត់ទុកជាជនដែលមាន«ការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត» ។ លោកស្រីបានសម្រេចថាអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពិតជាមានយុត្តាធិការត្រឹមត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់ក្នុងការកាត់ទោស ឌុច ។

ដូចគ្នានឹងក្រុមមេធាវីការពារក្តី ចៅក្រមបានសួរព្រះរាជអាជ្ញាថាតើអត្ថន័យនៃ«ជនដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់» និង«មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់»គួរតែអានភ្ជាប់គ្នានោះ លោកសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ អេន គ្រូ ខេលី បានក្រោកឈរឡើងបង្ហាញអង្គជំនុំជម្រះនូវភស្តុតាងដែលគណៈកម្មាការក្រុមអ្នកជំនាញរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងរដ្ឋសភាជាតិកម្ពុជាមានគោលដៅធ្វើឲ្យអត្ថន័យនៃឃ្លាទាំងពីរនេះបែកដាច់ដោយឡែកពីគ្នា នៅពេលដែលក្រុមអ្នកជំនាញអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរដ្ឋសភាជាតិកំណត់ដែនសមត្ថកិច្ចយុត្តាធិការរបស់សាលាក្តីខ្មែរក្រហម មុននឹងការបង្កើតឡើងតុលាការកាត់ទោសនេះ ។

សិទ្ធិអំណាចរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា

មាត្រា២នៃច្បាប់ និងមាត្រា២នៃកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវបានចាត់ទុកជាបញ្ហាចម្បងនៅក្នុងអង្គសវនាការនាថ្ងៃនេះ ប៉ុន្តែសំណួរដែលសួរថាតើមាត្រាទាំងពីរនេះគួរតែធ្វើការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ផ្នែកច្បាប់ឡើងវិញនោះបែរជាមិនសូវទទួលបានការផ្តោត និងយកចិត្តទុកដាក់ទៅវិញ ។ ក្រោយពេលដែលភាគីមេធាវីការពារក្តី និងព្រះរាជអាជ្ញាបានបង្ហាញអំណះអំណាងរបស់ខ្លួន ក្រោយមកចៅក្រម ម៉ូតូ ណូហ្គូឈី បានសួរសំណួរទៅកាន់ព្រះរាជអាជ្ញាថាតើឃ្លា«មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់និងជនដែលមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់»ត្រូវបានប្រើប្រាស់ធ្វើជាគោលការណ៍ណែនាំផ្លូវច្បាប់ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាឬ នៅពេលដែលព្រះរាជអាជ្ញាអនុវត្តសិទ្ធិអំណាចរបស់ខ្លួន បើដូច្នោះតើឃ្លាទាំងពីរនេះគួរតែត្រូវពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឡើងវិញ ឬមួយក៏ឃ្លាទាំងនេះគឺជាលក្ខន្តិកៈ ផ្នែកយុត្តាធិការដែលត្រូវតែពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឡើងវិញ ។ ព្រះរាជអាជ្ញាបានឆ្លើយតបថាឃ្លានេះគួរតែ ត្រូវបានពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឡើងវិញ ប៉ុន្តែភាគីព្រះរាជអាជ្ញាអាក់ខានមិនអាចផ្តល់មូលដ្ឋានផ្លូវច្បាប់ សម្រាប់មតិរបស់ខ្លួន ។ មេធាវីការពារក្តីមិនបានលើកឡើងពីមតិរបស់ខ្លួនទាក់ទងនឹងបញ្ហានេះទេ បើទោះបីជាការសួរដេញដោលពីយុត្តាធិការរបស់តុលាការ និងសំណូមពរឲ្យដោះលែងជនជាប់ចោទឆ្លុះបញ្ចាំងពីជំនឿដែលថាឃ្លានេះតម្រូវឲ្យមានការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឡើងវិញក៏ដោយ ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

អង្គជំនុំជម្រះថ្ងៃនេះបានបញ្ចប់ទៅដោយការថ្លែងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ពេលសាមសិបនាទីរបស់មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្រុមបី ម៉ាទីន ហ្សាកាំង ។ បើទោះបីជាសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះមានលក្ខណៈលម្អិត និងលំដាប់លំដោយក៏ដោយ ក៏វាគ្រាន់តែជាសេចក្តីសង្ខេបឡើងវិញនូវការអះអាងរបស់មេធាវី

របស់ ឌុច និងការសង្កត់ធ្ងន់ឡើងវិញលើចំនុចរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាតែប៉ុណ្ណោះ ។ មេធាវីការពារក្តីបានមានមតិយោបល់ជាចុងក្រោយដោយនិយាយថាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគួរតែដោះស្រាយគ្រោះថ្នាក់ដែលបានប្រព្រឹត្តមកលើជនរងគ្រោះ និងសំណងសមរម្យមួយដែលតុលាការគួរតែផ្តល់ឲ្យជនរងគ្រោះ ។